

PSYCHOLOGISCH GEDRAGSONDERZOEK

Openbare parken en pleinen

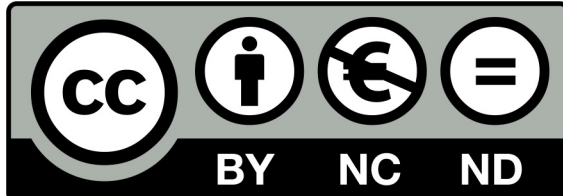
Afval na consumptie en peuken

Ingrepen

Licentie

Dit verslag is beschikbaar onder licentie CC BY-NC-ND 4.0 – Naamsvermelding - Niet commercieel - Geen afgeleide werken 4.0 Internationaal.

Meer informatie over de licentie CC BY-NC-ND 4.0 vindt u hier: <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/deed.nl>

Dit betekent dat:

Het u vrij staat:

- **Te delen** – het werk kopiëren, verspreiden en doorgeven via elk medium of bestandsformaat.

Onder de volgende voorwaarden:

- **Naamsvermelding** – U moet de maker van het werk vermelden, een link naar de licentie plaatsen en aangeven of het werk veranderd is. U moet deze informatie op redelijke wijze vermelden, maar niet zodanig dat de indruk wordt gewekt dat de licentiegever instemt met uw werk of uw gebruik van het werk.
- **Niet commercieel** – U mag het werk niet geheel of gedeeltelijk gebruiken voor commerciële doeleinden.
- **Geen afgeleide werken** – Als u het werk hebt geremixt, veranderd of op het werk hebt voortgebouwd, mag u het veranderde werk niet verspreiden of ter beschikking stellen.
- **Geen aanvullende restricties** – U mag geen juridische voorwaarden of technologische voorzieningen toepassen die anderen er juridisch in beperken om iets te doen wat de licentie toestaat.

Aanbevolen vermelding: [Behaven & Égérie Research. \(2021\). Psychologisch gedragsonderzoek. Openbare parken en pleinen. Afval na consumptie en peuken. Ingrepen.](#)

Over dit document

In het kader van het psychosociale onderzoek naar openbare netheid in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zijn meerdere combinaties van plaatsen en prioritair afval geïdentificeerd.

Voor elk van deze combinaties is een workshop gehouden om samen met de belanghebbenden de ingrepen te definiëren en te beoordelen die de beste kans maken om netheidsgedrag aan te moedigen of slordige gedragingen tegen te houden.

Dit document vat de workshop samen die ging over **afval na consumptie en peuken in openbare parken en pleinen**.

(Er zijn een aantal aanvullende en gedetailleerde documenten waarnaar op het einde van dit document wordt verwezen.)

Situatie ter plaatse

© Égérie Research.

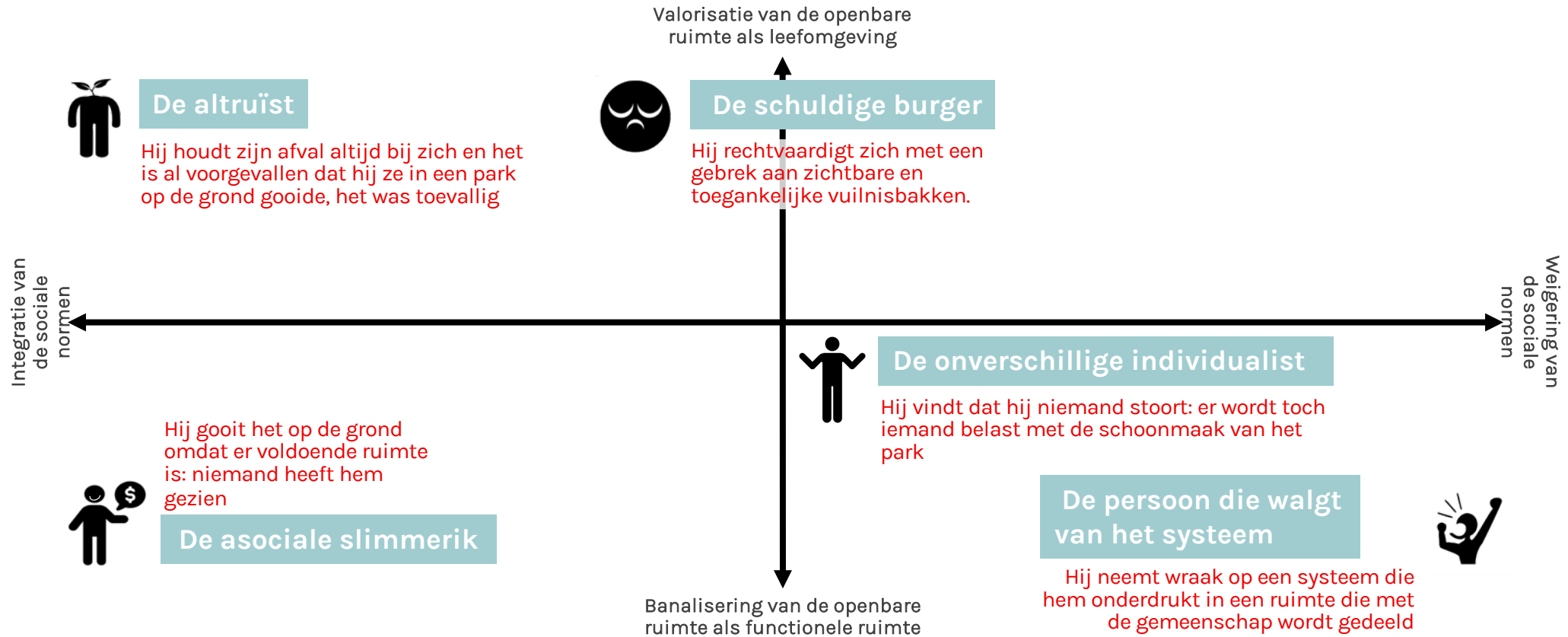
Gewenst gedrag

Deze workshop ging over de definitie van gedragsingrepen waarmee het onderstaande gewenste gedrag **in de openbare parken en pleinen** kan worden aangemoedigd:

- Soort afval: **afval na consumptie en peuken**
- Doelgroep: **iedereen**
- Gewenst gedrag: **afval/peuken in de dichtstbijzijnde vuilnisbak gooien**

Vervuilersprofielen

Voor deze combinatie zijn verschillende **vervuilersprofielen** bepaald:

Geïdentificeerde hindernissen

En de volgende **hindernissen** zijn bepaald, die goed weggooigedrag verhinderen:

Hindernissen met betrekking tot CAPACITEIT	Hindernissen met betrekking tot OPPORTUNITEIT	Hindernissen met betrekking tot MOTIVATIE
<ul style="list-style-type: none">• Onzekerheid over wat als afval wordt beschouwd• Gebrek aan inzicht in de impact van gebrek aan netheid op het milieu	<ul style="list-style-type: none">• Slecht onderhouden plaats• Gebrek aan netheid• Vuilnisbakken die ontbreken, slecht geplaatst zijn, in slechte staat zijn of overvol zijn• Plaats die anonimiteit en een gevoel van straffeloosheid biedt• Beschrijvende norm die het gebrek aan netheid toestaat• 'Brokenwindows'-gedrag• Aanwezigheid van reinigingspersoneel• Vriendenkring en familie die zich ook slordig zijn• Onmiddellijke aanwezigheid van gelijken (voor jongeren)	<ul style="list-style-type: none">• Passief gebrek aan netheid• Banalisering van het weggooien van afval waarvan de impact kleiner wordt geacht• Niet graag het vuile afval bij zich houden• Geen interesse in de geldende regels• Afstand tot de werknemers van de openbare netheid• Gebrek aan zin voor persoonlijke verantwoordelijkheid• Gebrek aan netheid als gewoontegedrag (vergetelheid, onachtzaamheid, automatisme)

Workshop met de belanghebbenden

Om deze hindernissen weg te werken, zijn eerst **gedragsingrepen** geselecteerd. Die werden vervolgens samen met de experts van de belanghebbenden* van de openbare netheid in het gewest gedefinieerd en beoordeeld :

Mise en avant des conséquences (locales)	
Intervention	Les gens ne considèrent pas forcément la situation dans son ensemble lorsqu'ils prennent une décision
Considération	Comment les aider à prendre conscience des conséquences de leurs actes, qu'elles soient liées à l'environnement, à la dimension sociale ou sur le personnel de propreté ?
Comment l'appliquer dans notre contexte ?	

© Behaven.

* Net Brussel, Leefmilieu Brussel, de gemeenten, VSSN, Shopera, Be WaPP, MIVB, City TOOLS, IBSA en het kabinet van Maron.

Concrete ingrepen (1/3)

Wat heeft geleid tot onderstaande **concrete ingrepen** op basis van het **Behaven-model**:

COMMUNICATIE	
Over het respect voor de plaats en de gemeenschap	<ul style="list-style-type: none">• Borden die herinneren aan het belang van het onderhoud van het park als trefpunt van de gemeenschap• Affiches die het belang van het werk van netheidagenten beschrijven• Foto's plaatsen van omwonenden, burens, gezinnen die van park genieten: <i>"Blijf genieten van deze plezierige momenten"</i>, <i>"Samen houden we het proper"</i>, met getuigenissen van burens, de mensen uit de buurt
Over de gevolgen van slecht gedrag	<ul style="list-style-type: none">• Affiches die de gevolgen van afval voor de gezondheid tonen, namelijk het aantrekken van schadelijke dieren (krachtiger boodschap wanneer het lente wordt)• Affiches met een provocerende boodschap: <i>"Door u heb ik moeten overwerken"</i>• Affiches die de risico's tonen die het schoonmaakpersoneel lopen• Affiches die tonen hoe hoog de schoonmaakkosten van het park zijn• Tv-spot over een rampscenario van sterk vervuilde plaatsen, en de gevolgen van het verlies van gemoedrust• Een happening organiseren met iemand die 'zich ergert' aan de hoeveelheid afval
Over het bedrag van de boetes	<ul style="list-style-type: none">• Affiches die het bedrag van de opgelopen boetes tonen (en de nultolerantie)• Een grote X op de grond plaatsen om aan te geven dat iemand betrast is en een grote boete moest betalen

Concrete ingrepen (2/3)

Wat heeft geleid tot onderstaande **concrete ingrepen** op basis van het **Behaven-model**:

SIGNALISATIE	
Bij de vuilnisbakken	<ul style="list-style-type: none">• Boodschap op de vuilnisbak/naast de bank om kinderen te sensibiliseren• Affiche met 'ernstig kijkende ogen'
In de omgeving	<ul style="list-style-type: none">• Borden plaatsen die heel het jaar door naar de vuilnisbakken wijzen• Borden plaatsen die de financiële sanctie (bedrag van de boete) van sluikestorten melden• Borden: <i>"U wordt gefilmd"</i>• QR om te weten waar de dichtstbijzijnde vuilnisbakken zijn• Borden plaatsen die aangeven dat sluikestorten verboden is (een koelkast hoort niet thuis in het park)• De uren afficheren waarop netheidagenten langskomen
SOCIALE INVLOED	
Gemeenschapsactiviteiten	<ul style="list-style-type: none">• Vieren dat het park schoner is• Een opruimwedstrijd tussen scholen houden• Clean-up challenge met verschillende kleurenzakken + zakje om de peuken op te ruimen: Winkelcheques van 1000 euro

Concrete ingrepen (3/3)

Wat heeft geleid tot onderstaande **concrete ingrepen** op basis van het **Behaven-model**:

INFRASTRUCTUUR	
Elementen toevoegen	<ul style="list-style-type: none">• Plaats verschillende soorten vuilnisbakken voor verschillende soorten afval• Asbakken voor rokers plaatsen• De laagste heggen snoeien om zichtbaar te zijn• Groen toevoegen om bezoekers aan te sporen om de plaatsen schoon te houden• Asbakken in de buurt van banken plaatsen zodat ze zichtbaarder zijn
Ingreep van het personeel	<ul style="list-style-type: none">• Parkwachters vaker hun ronde laten doen• Parken schoon houden• Interventieteams op peil houden zodat de agenten herkenbaar zijn voor de gebruikelijke bezoekers (creëren van een band)• Parkwachters toestaan om berispingen te geven en uitleg te geven over goed gedrag• Educatieve wandelpaden aanleggen op de nieuwe APR
DIENSTVERLENING	
Levering van voorwerpen	<ul style="list-style-type: none">• Verdeling van zakasbakken tijdens evenementen• Distributeurs van zakken om afval te verzamelen – door de netheidagenten?

Meer informatie

Dit zijn de te raadplegen documenten, in deze volgorde:

Projectaanpak

Een one-pager die het voor dit project gevolgde proces visueel weergeeft en uitlegt

Overzicht van de wetenschappelijke literatuur

Een verslag met de inzichten volgens de drie dimensies van het gebruikte wetenschappelijke model

Kwalitatief en etnografisch onderzoek

Veldanalyse dankzij bezoeken ter plaatse, om mindmaps te maken die het gebrek aan netheid in de stad per zone en per sociaal en ook deugzaam gedrag voorstellen

Gesprekken met experts in netheid

Een twintigtal gesprekken van één uur voeren met verschillende profielen, namelijk werknemers van Net Brussel, gemeenten en organisaties die op het grondgebied samenwerken

Geïntegreerd overzicht van de hindernissen en facilitators

Een samenvattend overzicht van de hindernissen en facilitators volgens de drie dimensies van het wetenschappelijke model

Prioritering van plaatsen en afval

Een indeling en kwalificatie van de diverse plaatsen en soorten afval

Verslagen van workshops

Dit document, dat voor de overeenstemmende combinatie plaats-afval de concrete ingrepen voorstelt die bepaald zijn in samenwerking met de experts van de belanghebbenden

Geïnteresseerd? Neem contact op met Sara Dodemont:

sara.dodemont@arp-gan.be

OVER BEHAVEN

Behaven is een B Corp-gecertificeerde onderneming die oplossingen voor gedragswijziging ontwikkelt die de doeltreffendheid van uw programma's optimaliseren en aanmoedigen om actie te ondernemen.

CONTACT

Fred Dorsimont
Mede-oprichter en algemeen directeur
0476 01 01 05
fred@behaven.com
www.behaven.com

OVER ÉGÉRIE RESEARCH

Onze missie is het verzamelen van opinies, suggesties en standpunten van de consumenten en uw klanten. Zo kunnen we uw merkbeloftes activeren én ze in de juiste richting sturen: de consument is Egeria, uw muze!

CONTACT

Joelle Liberman
Mede-oprichter, sociologe
jliberman@egerie-research.be
0495 25 85 80
<https://www.egerie-research.be>

Behaven

ÉGÉRIE RESEARCH
MARKETING & STRATEGY